

Vergaderjaar 2022–2023

32 852

Grondstoffenvoorzieningszekerheid

Nr. 226

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN WATERSTAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 3 februari 2023

Op 3 februari heeft uw Kamer met een aparte brief het Nationaal Programma Circulaire Economie 2023–2030 (NPCE) ontvangen. Hierin staat «Een circulaire economie komt alleen tot stand door circulaire ketensamenwerkingen». Vandaag wordt ook de Rode Draden Notitie van het Versnellingshuis Nederland Circulair! gepubliceerd. Deze notitie beschrijft de belangrijkste drijfveren en belemmeringen die bedrijven tegenkomen als ze circulair willen samenwerken in ketens. Hierbij bied ik u de Roden Draden Notitie aan en informeer ik uw Kamer over de nieuwe ondersteuningsmogelijkheid voor circulaire ketendoorbraakprojecten. Met deze aanvullende ondersteuning draag ik bij aan het oplossen van een deel van de belemmeringen in de Rode Draden Notitie.

Wat is Het Versnellingshuis Nederland Circulair!

Het Versnellingshuis Nederland Circulair!¹ is een samenwerkingsverband van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, VNO-NCW/MKB-Nederland, Het Groene Brein, en MVO Nederland. Samen met meer dan honderd Versnellingspartners² helpt het Versnellingshuis sinds 2019 ondernemers in de circulaire economie. Het Versnellingshuis helpt aan de ene kant individuele ondernemers met antwoorden op vragen over kennis, netwerken, financiering en bij vragen over wet- en regelgeving, en stimuleert aan de andere kant samenwerking tussen ondernemers in circulaire ketens. Het Versnellingshuis kan deze ondersteuning bieden tot en met 2025.

¹ <https://versnellingshuisce.nl/>.

² Versnellingspartners: organisaties die de circulaire ondernemer in Nederland ondersteunen. Dit kan regionaal zijn (bijvoorbeeld circulair Friesland), of op thema (bijvoorbeeld CB»23 voor de bouw) of op type ondersteuning (bijvoorbeeld Invest-NL). Zie ook: <https://versnellingspartner.versnellingshuisce.nl/>.

De Rode Draden notitie 2023: belemmeringen bij ketensamenwerking

Met de Versnellingspartners stelt het Versnellingshuis jaarlijks de Rode Draden Notitie op met daarin de belemmeringen die bedrijven ervaren die circulair (willen) ondernemen. In de Rode Draden Notitie 2023 is specifiek gekeken welke belemmeringen en drijfveren spelen bij circulaire ketensamenwerkingen, en welke initiatieven er zijn die belemmeringen wegnemen. Dit gezien het belang van circulaire ketensamenwerkingen om tot een circulaire economie te kunnen komen. Het rapport geeft in zes rode draden aan dat er drijfveren zijn voor ketensamenwerking (Rode Draad 1) maar ook nog veel belemmeringen zijn (Rode Draad 2–6). Zo zijn de drijfveren: dalende leveringszekerheid van grondstoffen, stijgende grondstoffeprijzen, maatschappelijke druk om te verduurzamen, de invoer van bindende maatregelen en kansen voor nieuwe businesscases. De belemmeringen voor ondernemers zijn het ontbreken van ketentransparantie, zorgen over het mededingingsrecht en het verdelen van de lusten en lasten over de keten. Ook vraagt het circulair maken van ketens om sociale innovatie: er moet geïnvesteerd worden in een gezamenlijke visie, onderling vertrouwen en heldere afspraken. Een ketenregisseur kan hier een belangrijke faciliterende rol in vervullen. Bedrijven zien dan ook graag dat de ondersteuning voor ketensamenwerking hierop wordt uitgebreid.

Het Versnellingshuis nodigt beleidsmakers, adviseurs, programmamakers, financiers, etc. uit om de bevindingen een plek te geven in eigen beleid en activiteiten.

Ondersteuning voor circulaire ketensamenwerking: bestaand en nieuw

Het Versnellingshuis ondersteunt circulaire ketensamenwerking sinds de oprichting. Die ondersteuning bestaat uit 1) de subsidieregeling circulaire ketenprojecten³ voor 3 tot 6 mkb-ondernemers en 2) ondersteuning bij het starten van een ketensamenwerking in een materiaal of productketen. De ondersteuning voor materiaal of productketens wordt vanaf 2023 uitgebreid, zodat meerjarige ketenregie wordt ondersteund. Hiermee geef ik concreet invulling aan de roep om ketenregie uit de Rode Draden notitie. De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) gaat deze ondersteuningsaanpak uitvoeren onder de vlag van het Versnellingshuis. Dit wordt gefinancierd door het Ministerie van IenW met extra middelen uit het Coalitieakkoord (Bijlage bij Kamerstuk 35 788, nr. 77).

Bedrijven die een samenwerking zijn gestart om hun keten circulair te maken, kunnen meerjarige ketenondersteuning krijgen onder de noemer van circulair ketendoorbraakproject. In afstemming met de transitieteams worden alleen projecten ondersteund die daadwerkelijk bijdragen aan de doelen in het NPCE. De ondersteuning behelst het aanstellen van een ketenregisseur. De consortia van bedrijven die in aanmerking komen hebben een vastgestelde ambitie, en een gezamenlijk plan voor het realiseren van een circulaire keten. Naar verwachting kunnen er in 2023 acht tot tien ketendoorbraakprojecten starten.

Op de website van het Versnellingshuis⁴ staat vanaf vandaag meer informatie over de ondersteuning voor circulaire ketendoorbraakprojecten en de voorwaarden. Ook zal er in de Week van de Circulaire Economie⁵ (maandag 6–zaterdag 11 februari 2023) aandacht zijn voor deze onder-

³ <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/circulaire-ketenprojecten>.

⁴ <https://versnellingshuisce.nl/circulaire-ketens>.

⁵ <https://deweekvandecirculaireeconomie.nl/>.

steuning⁶. Op deze manier helpt het Versnellingshuis circulaire ketensamenwerkingen en haalt het de lessen op die in deze projecten worden opgedaan voor toekomstige ketensamenwerking.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat,
V.L.W.A. Heijnen

⁶ <https://www.rvo.nl/onderwerpen/week-van-de-circulaire-economie>.